

אמר הצביון

קנקן חדש מלא ישן
אמרות טהורות וחידו"ת,
אגרות קודש ומתבי חסידים
המלאים זיו ומפיקים נוגה
מאורם הבהיר של רבוה"ק מבעלזא

זמן גרמא

אמרות טהורות ודברות קודש,
עובדות וסיפורים מרבותינו הק' זי"ע
בענין מצוות סגוליות
וסגולות שונות ברוחניות ובגשמיות
מאמר שלישי - סגולות לרפואה שלמה (א)

אור חדש

תמונה חדשה ונדירה מביקורו של
כ"ק מרן מהר"א זי"ע בעיר הומענע
עם תיאור נרחב ורב תוכן על אותו ביקור

באהלי צדיקים

כ"ק מרן מהר"א זי"ע וקשריו עם
הצדיקים לבית רוזין זצ"ל
בשילוב שיחות קודש מאת
כ"ק האדמו"רים לבית רוזין שליט"א

חודש מנחם-אב תש"ע - קובץ כ"ד

עדרות משמיעות

מנחות והנחות מרביתנו הק' שנשמעו מכלי ראשון, שנדידהו הוי עובדא, פרי עטם של קוראים נבדלים

לכבוד הקובץ הנפלא והמיוחד 'אור הצפון'.

ברצוני לשתף את הקוראים בשתי עובדות בלתי ידועות על רבוה"ק ז"ע.

א סיפור זה שמעתי מדודי הגה"ח ר' אשר אנשיל ניישטאדט שליט"א - ר"מ ביישיבת "שער אפרים" במונסי, הגר בשיכון סקווירא.

בשיכון סקווירא יע"א, גר יהודי יקר הנקרא ר' מרדכי שווארץ הי"ו (מחותנו של להבח"ח הרה"ח ר' מיכל פארגעס ז"ל). לפני כשישים שנה כשהיגר לארה"ב, הקים לו מפעל לייצור 'מענטעלעך' (פרוכות לארון הקודש וספרי תורה וכו') המשובצים באבנים טובות - דימוי פנינים ומרגליות (שהשתמשו בהן לכל תשמישי קדושה עד לפני לא זמן כביר). פעם הזמין אצלו איזה 'ראב"י' מניו-יארק (אשר כידוע שבימים ההם היה עצם יהדותם של הראב"ים בספק) הזמנה מוכובדת העולה כמה אלפי דולרים (במושגים דאז - הון עתק) לצורך בית הכנסת שלו המפואר. ר' מרדכי סיפק לו את כל הסחורה בהקפה בהיותו בטוח אשר רב בית הכנסת לא יוכל להשתמש מלשלים, אך למעשה הוא דחה אותו שוב ושוב, עד שר' מרדכי עמד על שלו ודרש ממנו בתוקף שישלם לו על הכל ואחרת יקח ממנו בחזרה את כל הסחורה. ענה לו הראב"י: "להוריד תשמישי קדושה מספרי הקודש ומארון הקודש הס מלהזכיר, אבל אם כל כך נחוץ לך הכסף, אתן לך במתנה שני ספרי תורה, תמכור אותן ותרוויח יותר ממה שמגיע לך".

לא ידע ר' מרדכי מה לעשות, שני ספרי תורה אלו בטח אינם מוחזקים בחזקת כשרות, עובדה שהם נמצאים ברשותו של 'ראב"י' זה, ואיך יקח ממנו את הספרים הללו ואיך ימכרם לאחרים? הלך והפנה את שאלתו לרבו הגה"צ בעל 'יוחי ויוסף' מפאפא זצ"ל, שירהוהו כדת מה לעשות. הגה"צ מפאפא הביע קורח רוח משאלתו של ר' מרדכי, וסיפר לו:

בימי נעורי כשהתגדלתי על ברכי אבי - הגה"צ בעל 'איגד יעקב' מפאפא - זצ"ל, קרא לי הרבה פעמים לספר לי סיפורי צדיקים, והיה רגיל להקדים שעלי להקשיב טוב מפני שני טעמים: א. בגלל שסיפורי צדיקים הוא כלימוד התורה. ב. כי אפשר וזה יהיה לי לתועלת [קענסט נישט וויסן אפשר וועט דיר עס צוניץ קומען]. פעם סיפר לי סיפור נפלא ושמרת את הדבר, אולי אזכה להשתמש ע"י סיפור זה ולענות לך כדת מה לעשות. וכה סיפר לי:

פעם הגיע בבחלה 'יושב' בקודש פנימה, אצל כ"ק מרן מהרי"ד ז"ע, וסיפר בחדרה מה שראו עיניו ולא זר, על סופר סת"ם שיושב וכותב 'ספר תורה' (נראה שהסופר היה ידוע לר"ש, עכ"פ לא לקל שבקלים כפי שהוכח מהסיפור), באמצע מלאכת הכתיבה יצא ופנה לעשות צרכיו, ומיד אח"כ התיישב והמשיך בעבודת הקודש כתיבת ס"ת, ללא שיטול ידיו מוקדם רח"ל. החסיד אשר נודעו מוראה עיניו, הציע למרן ז"ע 'מ'דארף מאכן א געוואלד' שידעו לא להיכשל ולקנות ח"ו סת"ם מסופר קל שבקלים שכמוהו. הרגיע אותו מרן ז"ע ואמר לו בלש"ק: "מאך נישט קיין געוואלד'עס, הלא אני הכרתי 'אידן פון דייטשלאנד' אשר באמצע שמו"ע הסתכלו על הנעלים לראות של מי הם הכי מצוחצחות" [כוונת קדשו: וכי איזה חסרון יש בזה שספר תורה כזה אשר נכתב ע"י סופר כזה יגיע אליהם?!]. חזר מרן ז"ע

ואמר בלש"ק: "מאך נישט קיין געוואלד'עס, און דער אייבערשטער וועט העלפן די ספר תורה וועט אנקומען ווי ס'דארף אן צוקומען".

גם אתה ר' מרדכי - סיים הגה"צ מפאפא זצ"ל את דבריו - לך ותיקה את הספרים מאותו ראב"י לא ידוע, תמכור אותם ותרוויח "און דער אייבערשטער וועט העלפן ס'וועט אנקומען ווי ס'דארף אן צוקומען". וכן עשה.

ב סיפור זה שמעתי מאבי מו"ר שליט"א, אשר שמעו מאנשים אשר שמעו את הסיפור לפני ארבע עשרה שנים מפיו של בעל העובדא, בהיותו בן תשעים שנה. לפני שנה [סיון תשס"ט] בהיותי במונטריאול, הלכתי לבקר את היהודי כדי לשמוע את הסיפור מפיו, אך פרטים כבר לא זכר כלל. לאחר שלשה שבועות אחרי שישבתי אתו [תמוז תשס"ט], נפטר היהודי לב"ע זקן ושבע ימים, בן מאה ושלוש!

במונטריאול שבקנדה גר יהודי בשם בנימין טויבער ע"ה, אשר זכה לאריות ימים מופלגת. הנ"ל נולד בעיירה לא הרחק מטרנפול שבגליציה, והיה איש תמים וגבאי בית הכנסת שבשכנותו. בהיותו בן תשעים, חגגו לו אנשי חב"ד (אשר הנ"ל גר בשכנותם) 'מסיבת יום הולדת'. במהלך החגיגה שאלו אותו 'במה הארכת ימים', וכה סיפר להם:

בהיותי ילד בן שש - שבע שנה, חליתי במחלה נוראה רח"ל. הורי ע"ה עשו את כל אשר לאל ידם לעזור לי, הביאו אלי טובים שברופאים, אך הללו הרימו ידיהם בייאוש. צערם ושברם היו בלתי נסבל, הלך אבי ז"ל לשפוך נפשו להרב מטרנפול זצ"ל. הדבר היה לפני חג השבועות, והרב הבטיח לאבי, שהיות והוא נוסע כעת לרבו לרגל [ה"ה כ"ק מרן מהרי"ד ז"ע], יזכיר את בנו החולה בפני הצדיק, שיפקד בדבר ישועה ורחמים. מיד אחרי החג ניכר בי שיפור עצום בבריאותי, ואכן סיפר הרב מטרנפול לאבי, כי רבו הצדיק בירך אותי ברפ"ש והבטיח שאני יבריא, והוסיף שלא ידאגו כי הילד עוד יגדל ויארץ ימים עד זקנה ושיבה.

אכן, הבטחת כ"ק מרן ז"ע נתקיימה במלואה, הילד הזה החלים לגמרי וזכה להאריך ימים עד גיל 'מאה ושלוש', ולא ידע אף פעם מהיו הצדיק אשר בוכותו האריך ימים כל כך...

אציין, כי בקרתי אצלו שלשה שבועות לפני פטירתו, בהיותו בן מאה ושלוש כאמור, והלך על רגליו לבד ללא משענת, כמו כן הלך פעמיים ביום - עד סוף ימיו - מהלך כעשר דקות לביהכ"נ, אשר בו שימש כ'גבאי'.

בברכה מרובה ובכל לשון תודה והערכה, אלימלך פרבר, בית שמש יע"א

***

לכבוד מערכת 'אור הצפון' שעי' חסידי בעלזא.

ראיתי בבטאונכם מאמור נפלא 'זמן גרמא - והייתם לי סגולה' אשר בו מקובצים יחדיו עניני סגולות במושת הגאווה לביית בעלזא ז"ע.

והיות שראיתי אשר בחודש הבא עתידים לקבץ על יד בעניני סגולות לרפואה שלימה, אמרתי לנפשי לשלוח לכם את מה שזכיתי לשמוע מפי

מו"ר כ"ק אדמו"ר מוויען שליט"א [ארה"ב], בסעודת פורים שנת תש"ע העעל"ט במקלות עם רב, אשר בתוך שיחתו השמיע 'חלום נפלא' שחזו עיניו עם מרן הרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ע, כאשר עיניכם תחזינה מישרים.

וזה תוכן שיחתו:

אני רוצה לתת שבח והודיה להשי"ת, עבר עלי קיץ קשה, עברתי שני ניתוחים שערכו שעות ארוכות, ובחסידי השי"ת אני נמצא עתה פה בבהמ"ד ר' בבריאות גוה"ג, אין לי די מילים בפי להודות לה' על כל החסד אשר עשה עמדי, שחזרתי לכוחותי ואני יכול להמשיך הלאה בסדר היום כרגיל.

כשהייתי בביה"ח, הייתי שם גם בשבת פרשת עקב, השבת שלפני יו"ד של כ"ק מרן מהר"א מבעלזא ז"ע. וביום השבת חלמתי חלום שאני רואה את הרה"ק מבעלזא, זה היה אצלו בבית, כפי שהכרתי מהתמונות המפורסמות ממנו, וישב בדביקות עילאה כדרכו בקודש וראשו מורכן. על השולחן היו כמה דפים ולא יכולתי לראות כל הדפים, רק בדף האחרון ראיתי שהיה כתוב עליו כמה סגולות ורפואות מהרבי הראשון מבעלזא הרה"ק מהר"ש ז"ע, וגם כמה סגולות מהרה"ק ר' דוד'ל לעלובר ז"ע. והרבי מבעלזא אומר לי שעל הדפים נמצאים כמה סגולות, רפואות ופדיון נפש של מהר"ש מבעלזא ז"ע. ולקחתי ברכת פרידה ממנו ויצאתי, וחזרתי לביתי.

אח"כ ראיתי בחלום, שרבי פרץ פריעדמאן הי"ו, הראש הקהל דקהלתנו הק', בא אלי לביתי, ואומר לי שיש לו שליחות מהרה"ק מבעלזא שהסגולות שבדפים ההם יש ענין שהרב של הקהילה יעשה זאת (וכמ"ש בס' עבודת הקודש להחיד"א סנסן לזכר אה"א: "פדיון נפש על ידי ראי שמים וחכ"ם), ושאלתי אותו עוד פרטים, אבל לא ידע יותר כמה שאמר לי.

כאשר התעוררתי פעם אחת, ונרדמתי שוב, ראיתי עוד בחלום שאני נמצא בבית הרה"ק מבעלזא, ואני שואל אותו: "הרבי שלח אלי שליח שהרב של הקהילה יעשה את הסגולות, אבל איני יודע מה לעשות", השיב לי הרבי: "כשתצטרך לזה, אז תדע". והתעוררתי.

במוצאי שבת קודש שלחתי לשאול באר"י אם יודעים מאיזו סגולה שיש מהרה"ק מהר"ש מבעלזא ז"ע לעשות לחולה, וקבלתי מכתב בביה"ח שיש סגולה ממהר"ש מבעלזא שיעשו פדיון נפש לחולה. ויש ב' אופנים של פדיון נפש, יש שעושים פדיון נפש על שם החולה, שנותנים צדקה בסכום שמו של החולה, ויש עושים פדיון נפש בשם הוי"ה בסכום של ק"ס, דהיינו שם הוי"ה י"ה = יו"ד פעמים ה"א, וה"א פעמים יו"ד, ו-ה = וא"ו פעמים ה"א, וה"א פעמים וא"ו שהם ביחד ק"ס והדרך הראשונה מיוחסת להרמב"ן, והשניה מיוחסת לאר"י הק'. ובס' דברי יצחק מביא בשם מהר"ש מבעלזא ז"ע שטוב לעשות שני הפדיונים יחד וכך עושים גם בשם החול, ופודים אותו על מטבעות של כסף, כיון דכסף מספרו גם ק"ס, וכסף הוא גם ענין של חסדים (עיי' בסו"ק באר מים חיים סו"פ מקץ).

לפני שלשים שנה כאשר החליפו את המטבעות מכסף ונחושת וכו', אמר לי אחי הגה"צ ר' חיים לייב שליט"א, שטוב אעשה אם אטמין מטבעות כסף, שאם אצטרף פעם מטבעות של כסף לעשות פדיון נפש למישהו, וכמ"ש כבר שיש ענין לעשות הפדיון במטבעות כסף דווקא, אז יהיו לי מטבעות. וכך עשיתי אז. ועתה בעת ששמעתי על הסגולה של מהר"ש מבעלזא לעשות פדיון נפש, ביקשתי שיביאו לי מביתי את המטבעות שהיו שמורות בצד כל השנים, כדי שאעשה על זה את הפדיון.

באותה עת היו בביה"ח עוד כמה יהודים חולים שבאו אלי להזכיר את מצבם, ועשיתי אז לכולם את הפדיון נפש של מהר"ש מבעלזא. אחד מהחולים כשבקרתי אותו לפני כן כבר לא ידע מה נעשה עמו מרוב חולי, ונ"ה היום הוא כאחד האדם. יהודי אחר הזכיר את אשתו שהיתה לה המחלה הנוראה ל"ע, ואח"כ כשהלכו לרופא אמר הרופא שאינו רואה עוד שום סימני מחלה. אולם, אחד מן האנשים שעשיתי עבורו פדיון נפטר לבי"ע, ואח"כ נודע לי כי הוסיפו לו שם. כשדברתי אתו בטלפון שאלתי אותו אם היתה לו איזו שייכות עם הרבי מבעלזא, נענה לי שזקנו היה מאלו שפעלו להצלתו של הרבי מבעלזא, ועשיתי לו אבל זה לא עזר, ונפטר בעוה"ר.

אני מספר את כל זה, להגיד לכם שגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, ושידעו שצדיקים במיתתם שומרים על כלל ישראל ואינם עוזבים

אותנו, אלא בכל עת הם מתפללים בעדנו ומליצים טוב עלינו. עד כאן מדברי מו"ר שליט"א.

בברכה ובהצלחה, יוסף כהנא, ברוקלין יע"א

***

לכבוד מערכת "אור הצפון" הנכבדה הע"י

שמעתי מהרה"צ ר' דוד יצחק אייזיק גולדשטיין שליט"א, בן כ"ק האדמו"ר מסקאליע שליט"א, בשם זקנו הרה"ח ר' משה גולדשטיין שיחי' לאורך ימים ושנים טובות.

בימי פרוץ מלחמת העולם השנייה, כשהיה תלמיד אצל הרב הצדיק מפאפא זצ"ל בעל "ויחי יוסף" בעת המלחמה, כנס אליו ושאלו האם ישאר בישיבה או יסיעה הביתה מאימת חמת המצוק? אמר לו: "איני יכול לפסוק על השאלה הזו", אז חשב לעצמו לנסוע להוריו, כיון שהוא הבכור ועדיין הוא צעיר לימים, ותהיה לו הזדמנות לשהות עם אביו (כיון שהבן המצב לאישור).

וממחשבה למעשה אמר לרבו שנוסע וקיבל מאתו ברכת פרידה ויצא לדרכו. על אם הדרך התיישב בדעתו כל הזמן האם הוא עושה את הדבר הנכון לעזוב את רבו? ועלה בדעתו שכיון שהרכבת יש לה תחנה בעיר פעסט יעצור שם ויכנס לשאול את פי קדשו של כ"ק מרן מהר"א ז"ע.

בהגיעו לפעסט התחמק וירד מהרכבת וניסה להכנס למרן ז"ע. מפני כמה סיבות לא היה יכול ליכנס אז, הזמן אז והלך מפני שהרכבת צריכה לנסוע והימים ימי מלחמה ומי יודע מה יולד יום, אז נמלך ליכנס אל כ"ק מרן מהר"ש מבילגורייא ז"ע, וקבלו במאור פנים ואמר לו בזה הלשון: "דו האסט נישט וואס מורא צו האבן, קיינער וועט דיר נישט קענען קיין שלעכטס טוהן, דו וועסט איבערלעבן די מלחמה, פאר אהיים געוונטערהייט", וכשיצא משם נסע הביתה בלב רגוע ובצפיה בתקווה לקיום ברכת הצדיק.

אח"כ בעת המלחמה נלקח לאושוויץ, ובשעה שעבר על פני הרשע מ'נגלה ימ"ש שר"י, הורה לו ללכת שמאלה למוות רח"ל, והתאזר בכל כוחו וחזר לתחילת השורה ושם לא נתנו אוכל ומים לשתות, אלא לאלו שהלכו לצד שמאל נתנו אוכל קימעה ומים עכורים. למחרת כשעבר בפעם השנייה לפני אותו רשע, שלחו עוד הפעם לשמאל ושוב חזר לתחילת השורה, והיה רעב וצמא לאין שיעור וגבול, ביום השלישי כשעבר לפניו שלחו שוב לצד שמאל וכשעמד שם בא אליו נאצי ימ"ש והכה אותו בחמת זעם שבטט על ראשו, קרא הרשע הנ"ל אליו ושאל אותו: "למה הכה אותך" נענה הנאצי שהכהו: "שיזה הפעם השלישית שעובר כאן".

אז תיכף עלה במחשבתו שלא שייך בשום פנים ואופן שיוכלו להרע לו, כיון שהתחזק בברכה הנ"ל. אחר דין ודברים שדבר אתו הרשע הנ"ל, לפתע שינה דעתו ושלחו לצד ימין - ובסייעתא דשמיא אחר תלאות רבות ניצל והקים את משפחתו לתפארת, בזכות ברכתו של כ"ק מהר"א ז"ע.

אני מרגיש זכות לזכות את הרבים בסיפור זה שאינו מפורסם, בקובץ זה המזכיר הרבים.

בברכת התורה, יוסף רבינוביץ (כ"ר בן ציון)

קרית בעלזא עיה"ק ירושלים תובב"א

***

אל מעלת כבוד מערכת 'אור הצפון'

ראיתי ירושלמי מופלא, ונוכרתי במנהגו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לחלק יין לילדים במוצ"ש, ולכן אמרתי לפרסמו.

בירושלמי מסכת ברכות פרק אין עומדין ל"ט ע"א [מהד' עוז והדר נ"ו ע"ב] איתא: "ר' יעקב בר אידי בשם ר' יצחק רובא [-הגדול], אמרה בכוס אומרה בתפילה [-היינו שצריכים להבדיל על הכוס חוץ ממה שמבדילים בתפילה] בשביל לזכות את התינוקת" [-שאינם מתפללים, שישמעו הבדלה על הכוס ויענו אמן].

בהקרה ובהערכה, ליפא בר"ד קליין, מונטריאל

***